

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI

Wodociągowo–Ciepłowniczej Spółki z o.o. COWIK w Bartoszycach

za rok 2023

Zarząd:

Prezes: Wojciech Malicki

SPIS TREŚCI

1. Ogólne informacje o Spółce.....	3
Struktura organizacyjna Spółki.....	4
2. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność jednostki, jakie nastąpiły w roku obrotowym a także po jego zakończeniu - do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego....	5
Cele zarządcze.....	5
Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń.....	16
3. Przewidywany rozwój Spółki.....	17
4. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa.....	17
Analiza bilansu.....	17
Rachunek zysków i strat.....	17
Wskaźniki płynności finansowej.....	18
Wskaźniki rotacji.....	19
Porównanie pozycji rachunku zysków i strat.....	19
Porównanie kosztów w Spółce w latach 2020 do 2023 w tys. zł.....	20
Porównanie przychodów w Spółce w latach 1992, 2019 – 2023.....	21
Tabela rentowności.....	21
Podział zysku w zł.....	21
Wynik finansowy za rok 2023.....	22
5. Majątek trwały.....	22
Rzeczowe i zrównane z nimi składniki majątku trwałego.....	22
Działalność inwestycyjna.....	22
6. Posiadane przez spółkę zakłady.....	23
Zakład Energetyki Ciepłej.....	23
Zakład Wodociągów i Kanalizacji.....	25
7. Instrumenty finansowe w zakresie ryzyka oraz cele i metody zarządzania ryzykiem.....	28
8. Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności.....	28
Podstawowe niefinansowe wskaźniki efektywności.....	28
Podstawowe wskaźniki dostępności i jakości świadczenia usług.....	31
9. Informacje dotyczące zagadnień pracowniczych.....	32
10. Informacje dotyczące środowiska naturalnego i zdrowia publicznego.....	33
11. Zdolność Spółki do kontynuowania działalności w 2024 r.....	35

1. Ogólne informacje o Spółce

Wodociągowo – Ciepłownicza Spółka z o.o. COWIK w Bartoszycach powstała z dniem 1 stycznia 1992 roku. Podstawą powstania Spółki była Uchwała Nr 69/XVII/91 Rady Miejskiej w Bartoszycach z dnia 29.X.1991 r. w sprawie wyboru organizacyjno-prawnej formy prowadzenia działalności, wykonywanej wcześniej przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Bartoszycach. W dniu 27 listopada 1991 roku została zawarta Umowa Notarialna Spółki – akt notarialny Rep. A Nr 2981/1991 z późniejszymi zmianami: Rep. A nr 3168/1993 z dnia 22 kwietnia 1993 r., Rep. A Nr 887/1996 z dnia 26 kwietnia 1996 r oraz Rep. A Nr 1456/1997 z dnia 25 kwietnia 1997 roku. Postanowieniem z dnia 7 grudnia 1991 roku sygn. Akt V Nr rej. H 655/91 Sądu Rejonowego w Olsztynie V Wydział Gospodarczy Spółka została wpisana w rejestrze handlowym w dziale B – z profilem produkcji, usług i handlu.

Przedmiotem działalności Spółki są w szczególności:

1. Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze dla układów klimatyzacyjnych - PKD 35.30.Z
2. Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody - PKD 36.00.Z
3. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków - PKD 37.00.Z
4. Roboty związane z budową rurociągów przesyłowych i rozdzielczych – PKD 42.21.Z

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Olsztynie VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (sygnatura sprawy: OL. VIII NS-REJ.KRS/8190) wpisano Spółkę do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS: 0000063462.

W dniu 23 czerwca 2023 r. odbyło się Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki, na którym:

1. zatwierdzono sprawozdania: finansowe, z działalności Zarządu i Rady Nadzorczej, udzielono absolutorium poszczególnym Członkom Zarządu i Rady Nadzorczej;
2. podjęto uchwałę w sprawie dobrowolnego umorzenia 70 udziałów należących do osób fizycznych o łącznej wartości 3.500,00 zł;
3. podjęto uchwałę w sprawie przymusowego umorzenia 320 udziałów należących do osób fizycznych o łącznej wartości 16.000,00 zł;
4. podjęto uchwałę w sprawie obniżenia kapitału zakładowego w związku z umorzeniem 390 udziałów do kwoty 15.637.850,00 zł;
5. przyjęto uchwałę w sprawie zmiany § 5 ust.1 umowy Spółki, dotyczącej zmianę kapitału zakładowego do kwoty 15.637.850,00 zł (piętnaście milionów sześćset trzydzieści siedem tysięcy osiemset pięćdziesiąt złotych), który dzieli się na 312.757 (trzysta dwanaście tysięcy siedemset pięćdziesiąt siedem) udziałów o wartości nominalnej po 50 zł (pięćdziesiąt złotych) każdy.

Na dzień 31.12.2023 roku kapitał zakładowy Spółki wynosił 15.657.350,00 zł. Łączna liczba udziałów w Spółce wynosiła na 313.147, o wartości nominalnej 50,00 zł każdy. Gmina Miejska Bartoszyce posiadała 311.827 udziały, pozostałe 1.320 udziałów należało do osób fizycznych.

Zarząd Spółki ma na względzie utrzymanie jak najniższej ceny świadczonych usług, przy jednoczesnej dbałości o jak najwyższą ich jakość. W przypadku głównego udziałowca, jakim jest Gmina Miejska Bartoszyce, inwestycje w rozwój Spółki są jednocześnie realizacją zadania własnego gminy, jakim jest zaopatrzenie mieszkańców w wodę i ciepło oraz odprowadzanie

i oczyszczanie ścieków. Mając na uwadze fakt, że Spółka prowadzi działalność w obszarze użyteczności publicznej, zaspokajając zbiorowe potrzeby ludności w zakresie usług powszechnie dostępnych, jej działalność nie może mieć wyłącznie charakteru gospodarczego, ale musi uwzględniać także aspekt społeczny i środowiskowy. Stąd dbałość Zarządu o świadczenie usług w sposób możliwie bezpieczny, stały, przystępny cenowo, korzystający oszczędnie z zasobów środowiska i dbający o jego ochronę a nie wypracowanie zysku. Oprócz realizacji zadania własnego gminy, jakim jest zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, Spółka prowadzi także działalność gospodarczą związaną z wytwarzaniem i dostarczaniem ciepła oraz świadczy usługi komercyjne zgodnie z profilem usług zawartych w PKD .

Struktura organizacyjna Spółki

Władzami Spółki są: Zgromadzenie Wspólników, Rada Nadzorcza i Zarząd Spółki, posiadające kompetencje określone w Umowie Spółki.

W 2023 roku w związku ze złożoną rezygnacją przez Pana Andrzeja Chmielewskiego z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej reprezentującego udziałowców osoby fizyczne, konieczne było przeprowadzenie wyborów uzupełniających do Rady Nadzorczej Spółki. W dniu 23.06.2023 roku na zebraniu wyborczym uzupełniającym wspólników osób fizycznych w wyniku głosowania tajnego wybrany został na Członka Rady Nadzorczej Pan Tomasz Jędruszek, obecnie pracownik Spółki.

Członkami Rady Nadzorczej w roku 2023 byli:

- Marek Karólewski - Przewodniczący RN,
- Tomasz Majewski - Wiceprzewodniczący RN,
- Mirosław Mówiński - Członek RN.
- Jerzy Łukasik - Członek RN, Sekretarz RN (od 23.06.2023r.)
- Andrzej Chmielewski - Sekretarz RN (do 23.06.2023 r.),
- Tomasz Jędruszek - Członek RN od 23.06.2023 r.).

Działalnością Spółki w 2023 r. kierował Wojciech Malicki w jednoosobowym składzie pełniący funkcję Prezesa Zarządu.

Zgodnie z Umową Spółki, do składania oświadczeń w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Od 01.07.2020 roku pracą Spółki kieruje Zarząd jednoosobowy.

Prokurentami w Spółce są Jacek Reut – Dyrektor d.s. finansowych, Andrzej Chmielewski – Dyrektor d.s. operacyjnych oraz Mariusz Milaniuk - Główny specjalista ds. inwestycyjno-rozwojowych.

Sprawozdanie finansowe za bieżący rok obrotowy przygotowane zostało zgodnie z Art. 49 ustęp 2. ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351 z póź. zm.). Podpisane zostało przez osobę sporządzającą – Głównego Księgowego oraz Zarząd Spółki.

2. Zdarzenia istotnie wpływające na działalność jednostki, jakie nastąpiły w roku obrotowym a także po jego zakończeniu - do dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego

Cele zarządcze

Cele zarządcze i ich wagi na rok 2023 Rada Nadzorcza określiła Uchwałą Nr 1/04/2023 z dnia 26.04.2023 r. Kształtowały się one następująco:

1) **Wdrażanie programów rozwoju, remontów oraz nowych inwestycji oraz realizowanie przyjętych strategii – 10 %:**

- a. realizacja planów inwestycyjnych w Zakładzie Wodociągów i kanalizacji, zgodnie z Wieloletnim Planem Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Kanalizacyjnych,
- b. realizacja planów inwestycyjnych w Zakładzie Energetyki Ciepłej zgodnie z Wieloletnim Planem Rozwoju i Modernizacji Sieci Ciepłowniczych,
- c. realizacja Planów Remontowych w poszczególnych Zakładach zgodnie z Planami Remontowymi uwzględnionymi we wnioskach taryfowych.

2) **Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań – 10 %:**

- a. Zakończenie realizacji projektu „Telemetria na służbie mieszkańców- uruchomienie usług elektronicznych przez Wodociągowo-Ciepłowniczą Sp. z o.o. COWIK- etap II” .

3) **Poprawa założonego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy poprzez minimalizowanie zagrożeń wypadków -5%**

4) **Poprawa jakości świadczonych usług – 5 %**

5) **Optymalizacja kosztów prowadzonej działalności - 70%.**

Prowadzenie bieżącej działalności Spółki w sposób zapewniający bezpieczeństwo finansowe, dostaw ciepła, wody i odprowadzenie ścieków.

Ad 1. Wdrażanie i realizowanie przyjętych strategii

Wdrażanie i realizowanie programów rozwoju, remontów oraz inwestycji odbywało się zgodnie z założonymi planami, możliwościami finansowymi i organizacyjnymi Spółki oraz możliwościami potencjalnych odbiorców i kontrahentów. Szczegóły opisano w następujących rozdziałach sprawozdania Zarządu, poświęconych działalności poszczególnych Zakładów.

W zakresie wdrażania i realizowania przyjętych strategii Zarząd Spółki prowadził zarówno działania określone w celach zarządczych, jak i podejmował dodatkowe czynności mające na celu:

- dostosowanie podstawowych dokumentów do aktualnie obowiązujących przepisów prawnych,
- działania mające na celu obniżenie emisji CO₂,
- wdrażanie nowych standardów dotyczących zarządzania spółką jako organizacją,

- poprawę bezpieczeństwa (danych osobowych, bezpieczeństwa informacji, mienia i osób), co wynika bezpośrednio z obowiązków ustawowych,
- rozwinięcie działalności inwestycyjnej w obszarze wodociągów i kanalizacji.

Kluczową rolę realizowaniu remontów oraz inwestycji prowadzi Wydział inwestycyjno-remontowy, który ma na celu realizację zadań inwestycyjnych w zakresie remontowo-inwestycyjnym wodociągów i kanalizacji. Ponadto realizuje zadania remontowe w zakresie wodociągów i kanalizacji.

Działania te umożliwiły prowadzenie przez Spółkę działalności inwestycyjnej własnymi siłami co znacznie obniżyło koszty inwestycyjne i remontowe Spółki co w efekcie wpływa na niskie ceny wody i ścieków mieszkańcom Bartoszyce .

W 2023 roku Wydział inwestycyjno-remontowy realizował następujące inwestycje :

Lp.	Inwestycja	tys. zł netto
1	Wymiana sieci wodociągowej w ul. Andersa	172,9
2	Wymiana sieci kanalizacyjnej w ul. Andersa	228,6
3	Montaż pompy ciepła - oczyszczalnia ścieków ul. Drzewna	91,9
	Razem	493,4

Dodatkowo w ramach usług zewnętrznych w 2023 roku została podpisana i zrealizowana umowa na zadanie pn. „Przebudowa magistrali wodociągowej oraz budowa przyłącza wodociągowego do budynku zaplecza amfiteatru na Placu Boh. Westerplatte w Bartoszycach” na kwotę 678.178,58 zł netto oraz inne usługi zewnętrzne na kwotę 9.075,30 zł netto.

Całkowita wartość prac Wydziału w 2023 roku wyniosła 1.180,60 tys. zł netto.

W odniesieniu do realizacji celów zarządczych określonych w pkt 1:

- a. Prowadzono prace nad przygotowaniem nowego regulaminu dostarczania wody i odprowadzaniem ścieków na terenie Gminy Miejskiej Bartoszyce, który został pozytywnie zaopiniowany przez Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” oraz przyjęty został Uchwałą LXXV/482/2023 w dniu 30.11.2023r. przez Radę Miasta Bartoszyce
- b. Zarząd podejmował zgodnie systematyczne działania, mające na celu optymalizację kosztów funkcjonowania Spółki takich jak:
 - realizowanie większości prac remontowych i inwestycyjnych własnymi zasobami,
 - wymian urządzeń energochłonnych na urządzenia zużywające mniej energii,
 - wymiana źródła ciepła z gazowego na odnawialne źródła energii (pompa ciepła w oczyszczalni ścieków)
 - optymalizacja kosztów produkcji i dystrybucji energii cieplnej wytwarzanej w Ciepłowni Miejskiej,
 - optymalizacja kosztów wydobycia i dystrybucji wody,
 - optymalizacja kosztów oczyszczania ścieków oraz z zakresu gospodarki odpadami (wymiana kompleksu odwadniającego osadu ściekowego)

Ocenę skuteczności działań podejmowanych na rzecz optymalizacji kosztów ułatwia przyjęty przez Zarząd system wskaźników (efektywności działania oraz poziomu dostępności i jakości

usług), szczegółowo przedstawiony i omówiony w rozdziale 8. *Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności.*

Ad 2. Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań

W listopadzie 2023 roku został zakończony II etap zadania pn.: Telemetria na służbie mieszkańców - uruchomienie usług elektronicznych przez Wodociągowo - Ciepłowniczą Sp. z o.o. "COWIK" w Bartoszycach etap II.

- Wartość ogółem: **1.389.968,06 zł**
- Dofinansowanie: **1.148.185,54 zł**
- Data rozpoczęcia rzeczowej realizacji projektu: 2021.01.01
- Data finansowego zakończenia realizacji projektu: 2023.11.30

Głównymi celami projektu są:

- rozwój usług publicznych w COWiK Sp. z o. o. w Bartoszycach,
- wdrożenie e-usług w COWiK Sp. z o.o. w Bartoszycach
- zwiększenie podaży publicznych usług świadczonych drogą elektroniczną oraz udostępnianie w sieci informacji sektora publicznego,
- zwiększenie wykorzystania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych w celu poprawy jakości i dostępności oraz zwiększenia bezpieczeństwa zasobów sektora publicznego,
- usprawnienia funkcjonowania administracji,
- wzmocnienia stopy cyfryzacji instytucji publicznych,
- rozwoju usług publicznych w zakresie tworzenia oraz podniesienia poziomu zaawansowania istniejących e-usług.

Ad 3. Poprawa założonego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy poprzez minimalizowanie zagrożeń wypadków.

Zarząd Spółki przywiązuje istotną wagę do utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy poprzez systematyczne identyfikowanie i minimalizowanie potencjalnych zagrożeń. Oprócz pracownika zatrudnionego do nadzorowania spraw z zakresu BHP, w Spółce funkcjonuje także Społeczny Inspektor Pracy (SIP), wybrany ponownie w marcu 2023r. przez załogę i reprezentujący ich interesy.

W 2023 r stwierdzono 1 wypadek przy pracy oraz nie stwierdzono żadnej choroby zawodowej.

Ponadto:

- Zapewniono zaopatrzenie w odzież, obuwie, środki ochrony indywidualnej, środki czystości – zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- Przeprowadzono na bieżąco szkolenia wstępne z zakresu BHP dla nowo zatrudnionych pracowników oraz szkolenia okresowe dla 63 pracowników.
- Podczas szkolenia okresowego przeprowadzono praktyczne szkolenia z pierwszej pomocy przedmedycznej dla wszystkich pracowników.
- Zgodnie z terminami przeprowadzono przegląd i konserwację sprzętu gaśniczego w Spółce.
- Przeprowadzono szczepienia ochronne dla 9 pracowników.

W poniższych tabelach przedstawiono wskaźniki, które służą analizie i ocenie wypadkowości w poszczególnych latach.

Wskaźnik		2021	2022	2023
Wskaźnik częstotliwości wypadków (na 1000 mieszkańców)	$(\text{Ilość wypadków} \times 1000) / (\text{Średnie zatrudnienie})$	0	11,35	11,42
Wskaźnik częstotliwości chorób zawodowych	$(\text{Ilość chorób} \times 100\ 000) / (\text{Średnie zatrudnienie})$	0	0	0
Wskaźnik ciężkości wypadków	$(\text{Ilość zwolnienia lekarskiego}) / (\text{Ilość wypadków})$	0	76	7
Wskaźnik zagrożenia za rok	$(\text{Wskaźnik częstotliwości} \times \text{wskaźnik ciężkości}) / 10$	0	86,26	7,99
Ogólny wskaźnik wypadkowy	$(\text{Ilość wypadków} \times \text{ilość zwolnienia lekarskiego} \times 1000) / (\text{zatrudnienie})^2$	0	9,79	0,91

ROK	2021	2022	2023
Średnie zatrudnienie w spółce Wodociągowo-Ciepłowniczej Sp. z o.o. „COWIK” w Bartoszycach	89,15	88,10	86,60
Ilość wypadków przy pracy w Spółce	0	1	1
w tym ilość wypadków ciężkich	0	0	0
Ilość dni zwolnienia lekarskiego z tytułu wypadków	0	76	7

Dodatkowo w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy oraz minimalizowanie zagrożeń wypadków Spółka podjęła działania takie jak:

- doposażono pracowników sieci ciepłowniczej w nowy miernik (detektor) czterogazowy, szelki bezpieczeństwa, linki asekuracyjne,
- zakup dodatkowych płotów ochronnych placu budowy chroniących przed dostępem osób trzecich,
- wykonanie badań środowiskowych w zakresie poziomu frakcji respirabilnej krzemionki krystalicznej jako substancji rakotwórczej mutagennej w kotłowni Rejonowej – hala nawęglania, hala kotłów, hala odzūżlania. Przekroczeń nie stwierdzono.
- zakupiono fantom do praktycznych szkoleń w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Pozwala na wykorzystanie go już na etapie szkolenia wstępnego oraz okresowego.
- wyposażenie pracowników w hełmy ochronne czteropunktowe zwiększające bezpieczeństwo przy pracach, w których wymagana jest częsta zmiana pozycji,
- zakupiono trójnóg ratowniczy służący do ewakuacji z niebezpiecznych miejsc pracy,
- szkolenie pracownika służby BHP w zakresie kwalifikowanej pierwszej pomocy trwający 66 godzin i uzyskanie tytułu Ratownika,

- szkolenie pracownika służby BHP w zakresie ppoż. w Szkole Głównej Służby Pożarniczej w Warszawie i uzyskanie tytułu inspektora ppoż.

Nie stwierdzono uchybień w zakresie stanu BHP co znalazło potwierdzenie w kontroli PIP w 2023 roku.

Służba BHP, Społeczny Inspektor Pracy, kadra kierownicza oraz pracownicy nadzorujący na bieżąco monitorują i dbają o bezpieczeństwo pracowników.

Ad. 4. Poprawa jakości świadczonych usług.

Zarząd Spółki prowadzi systematyczne działania mające na celu wdrożenie nowoczesnych standardów zarządzania świadczonymi usługami. Sprawne i skuteczne zarządzanie wymaga przede wszystkim:

- gromadzenia niezbędnych danych oraz ich analizowania,
- szacowania ryzyka i minimalizowania potencjalnych zagrożeń,
- sprawnej komunikacji i wymiany informacji pomiędzy wszystkimi interesariuszami.

Dla naszej Spółki świadczącej usługi komunalne, głównym interesariuszem są odbiorcy usług, mieszkańcy Bartoszyc. Zarząd Spółki poszukiwał więc rozwiązań, które przyspieszą rozwój systemów zarządzania bezpieczeństwem dostaw wody i ciepła oraz odbioru ścieków, a także ułatwią i usprawnią komunikację z klientami.

Działania w zakresie usprawniania procesów technologicznych i modernizacji infrastruktury, w zakresie dostaw ciepła (nowe sieci i przyłącza ciepłownicze) i poprawy jakości wody wpisywały się w system zarządzania ryzykiem bezpieczeństwa dostaw.

Tworzenie nowoczesnego systemu komunikacji poprzez e-bok i stronę internetową wymagało stworzenia nowego zbioru dokumentacji, związanej z zawieraniem umów, składaniem wniosków, zleceń i przekazywaniem informacji, zgodnego z aktualnie obowiązującym stanem prawnym.

Podstawowe wskaźniki zostały przedstawione w dalszej części sprawozdania, rozdziale 8 *Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności*, tabela *Podstawowe wskaźniki dostępności i jakości świadczenia usług*.

Ad 5. Optymalizacja kosztów prowadzonej działalności

Zarząd Spółki na bieżąco monitoruje i omawia na posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej wskaźniki finansowe a także inne wskaźniki dotyczące realizacji dostaw ciepła, wody, odprowadzania ścieków a także remontów i inwestycji. Pozwala to na szybkie reagowanie i podejmowanie niezbędnych decyzji. Wskaźniki finansowe są wynikiem obowiązujących taryf za ciepło, wodę i ścieki. Wpływają one także na konieczność podejmowania stosownych działań związanych z kształtowaniem taryf.

Taryfa na ciepło

W 2023 roku obowiązywały dwie taryfy dla ciepła. Pierwsza wprowadzona z dniem 1 grudnia 2022r. na podstawie Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia z dnia 16 listopada 2022r. oraz druga wprowadzona ze znacznie obniżoną ceną, bo o **ok. 54 %**, z dniem 1 grudnia 2023r. na podstawie Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia z dnia 7 listopada 2023r.

W związku z ogólnosiwiatowym kryzysem energetycznym związanym z inwazją Rosji na Ukrainę w lutym 2022 roku, ceny węgla, energii elektrycznej oraz gazu zaczęły rosnać powyżej

historycznie normalnych poziomów. Olbrzymią część kosztów produkcji energii ciepłej generował Europejski System Handlu Emisjami CO₂, w której Spółka była zobowiązana uczestniczyć. Dzięki jednak znaczącym działaniom inwestycyjnym, przeprowadzonym w ostatnich latach w Zakładzie Energetyki Ciepłej, podczas których gruntownej modernizacji poddano sieci ciepłownicze, węzły ciepłownicze oraz Ciepłownię Miejską, możliwe było rozpoczęcie w 2021 r. działań mających na celu wyjście z obowiązkowego Systemu Handlu Emisjami ETS.

Istotnym elementem, mającym znaczący wpływ na powodzenie ww. działań, było zakończenie i uruchomienie w 2022 r. I-go etapu projektu „Telemetria na służbie mieszkańców – uruchomienie usług elektronicznych przez Wodociągowo-Ciepłowniczą Sp. z o.o. "COWIK" w Bartoszycach", oraz II etapu zakończonego w listopadzie 2023 roku czyli systemu telemetrii i kompleksowej regulacji pogodowej systemu ciepłowniczego. Jego realizacja ma na celu m.in. optymalizację parametrów pracy instalacji grzewczych oraz zużycia ciepła przez jego odbiorców. Wszystko to z uwzględnieniem oszczędnego gospodarowania zasobami i poszanowaniem środowiska naturalnego.

Pod koniec 2022 r. przeprowadzono prace modernizacyjne kotłowni, polegające na montażu odpowiednio zaprojektowanych i wykonanych technologicznych układów sterowania kotłów w Ciepłowni Miejskiej. Zmiany te zostały zaakceptowane przez Urząd Dozoru Technicznego – Centralne Laboratorium Dozoru Technicznego Dział Badań Laboratoryjnych Oddziału Terenowego w Poznaniu. Przeprowadził on badania kotłów należących do tej instalacji, które zakończyły się wynikiem pozytywnym. Umożliwiło to podjęcie działań formalnych prowadzących do wyjścia z procedury handlu emisjami CO₂ i obniżenia kosztów sprzedawanej energii ciepłej w zakresie dostaw ciepła w 2023 r. Efektem tego było złożenie Urzędowi Regulacji Energetyki nowego wniosku taryfowego i 1 grudnia 2023 r. wprowadzono w życie nową taryfę dla ciepła, ze znacznie obniżoną, bo o ok. 54 %, ceną. Taryfa została zatwierdzona na cały rok.

Obecnie mieszkańcy Bartoszyca ponoszą jedne z najniższych kosztów ogrzewania mieszkań w regionie. Składają się na to stawki opłat oraz sposób eksploatacji sieci i węzłów ciepłowniczych, gdyż doprowadzana jest taka ilość ciepła, która jest niezbędna do zapewnienia komfortu cieplnego.

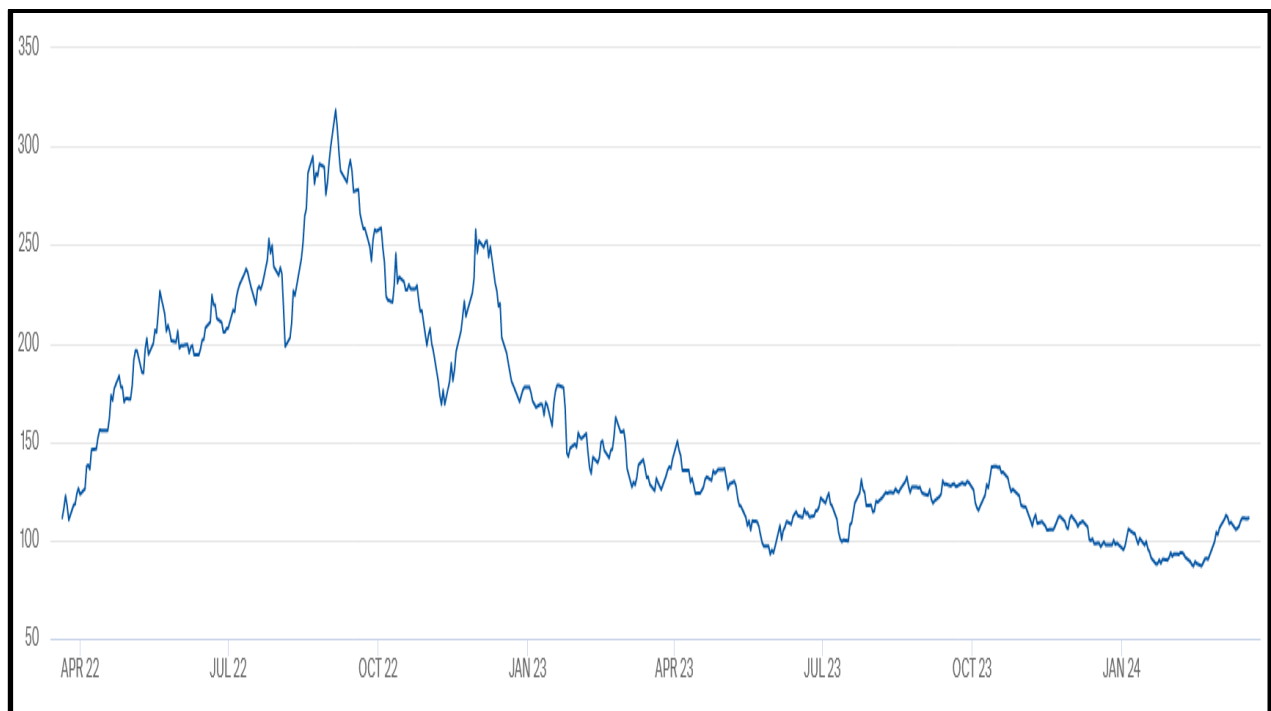
Na koszty, które ponoszą mieszkańcy wpływa wiele elementów. W przypadku centralnego ogrzewania zastosowano automatykę, dzięki czemu temperatura w grzejnikach jest dopasowana do warunków zewnętrznych. Na obniżkę kosztów produkcji i dystrybucji ciepła wpłynęła przede wszystkim modernizacja ciepłowni, która umożliwiła „wyjście” Spółki z obowiązku handlu CO₂. Koszt, jaki ponosiła Spółka z tego tytułu wyniósł za 2022 r. ok. 4,7 mln zł. Obecnie, zgodnie z obowiązującym stanem prawnym, nie ponosimy opłat z tego tytułu, co wpływa na niską cenę końcową.

Spółka od kilku lat podejmuje intensywne działania mające na celu optymalizowanie kosztów ciepła, modernizując zarówno produkcję ciepła, jak i jego przesył oraz dystrybucję. Wynika to z potrzeb prowadzenia oszczędnej gospodarki zasobami i ograniczania zużycia paliw.

W ostatnich latach Spółka przeprowadziła szereg inwestycji, mających na celu objęcie usługami dostaw ciepła coraz większej liczby mieszkańców Bartoszczy. Zmodernizowano podłączenie wielu budynków wielorodzinnych, które zaprzestały lokalnego podgrzewania wody oraz dodatkowo przyłączono do sieci miejskiej ponad 50 budynków, umożliwiając mieszkańcom korzystanie zarówno z centralnego ogrzewania, jak i ciepłej wody. Działania te przyczyniły się do poprawy czystości powietrza (redukcja niskiej emisji), zwłaszcza w okresie zimowym. Rozwój tej działalności i wzrost liczby usługobiorców jest korzystny, zwłaszcza w sytuacji coraz bardziej oszczędnego gospodarowania ciepłem przez usługobiorców.

Po trudnym 2022 roku w którym to padały rekordowe ceny węgla na rynkach światowych w związku z toczącą się za naszą wschodnią granicą wojną oraz sankcjami, jakie nakładane są na sektor energetyczny Federacji Rosyjskiej ceny węgla często przekroczyły 400 USD/tonę i oscylowały w granicach 250-300 USD/tonę. W 2023 roku, ceny tego surowca wróciły do poziomu akceptowalnego na poziomie 100-130 USD/tonę.

Ceny węgla w latach na rynkach światowych (ceny za 1 tonę w USD)
(źródło: <https://www.ice.com/products/243/API2-Rotterdam-Coal>)

W 2023 roku średnia cena sprzedaży wyprodukowanego ciepła w Bartoszycach wyniosła ok. 161,22 zł netto/GJ.

W związku z panującą sytuacją za Naszą wschodnią granicą w celu złagodzenia skutków inflacyjnych dla odbiorców w 2023 roku obowiązywała uchwalona przez Sejm ustawa z września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Jej głównym celem było zapewnienie wsparcia dla gospodarstw domowych i instytucji użyteczności publicznej przez zmniejszenie opłat wynikających ze wzrostu cen paliw.

Ruchy te pozwoliły obniżyć wysokość ponoszonych przez odbiorców opłat za dostawy ciepła na ogrzewanie i przygotowanie ciepłej wody użytkowej wynikających ze wzrostu cen paliw, w tym także tych przenoszonych w czynszach przez gospodarstwa domowe czy wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe.

Ustawa ograniczyła wzrost cen ciepła i kosztów podgrzania ciepłej wody dla gospodarstw domowych i instytucji użyteczności publicznej w drodze pokrycia części kosztów ponoszonych przez odbiorców ciepła wobec przedsiębiorstw ciepłowniczych, czyli rekompensat.

Zarówno przedsiębiorstwa energetyczne posiadające koncesję i wykonujące działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania ciepła, jak i wytwórcy ciepła niemający obowiązku posiadania koncesji, którzy zaopatrują odbiorców w ciepło na cele mieszkaniowe lub użyteczności publicznej, zobligowani byli stosować średnią cenę ciepła z rekompensatą, w której średnia cena ciepła zostaje ograniczona do średniej ceny wytwarzanego ciepła wynoszącej w kwotach netto:

- dla źródeł ciepła zasilanych przez gaz i olej opałowy – **150,95 zł/GJ** oraz
- dla pozostałych źródeł – **103,82 zł/GJ**.

Od 1 marca 2023 r. do końca 2023 roku obowiązywały nowe zasady wsparcia odbiorców ciepła systemowego obejmujące gospodarstwa domowe i instytucje użyteczności publicznej. Znowelizowane przepisy gwarantowały, że w trwającym sezonie grzewczym maksymalny wzrost cen ciepła może wynieść nie więcej niż 40 proc. w stosunku do cen obowiązujących na koniec września 2022 roku. Rachunki odbiorców, którzy od października 2022 r. płacili za ciepło więcej niż przyjęto w nowych przepisach, zostały zmniejszone, a ewentualne nadpłaty odpowiednio rozliczone.

Wsparcie i ochrona odbiorców ciepła w ramach nadzwyczajnych rozwiązań polskiego rządu to konsekwencja destabilizacji rynków surowcowych, wywołanych przez agresywną politykę energetyczną i militarną Rosji. W Polsce, podobnie jak w całej Europie, przełożyło się to na gwałtowny wzrost rynkowych cen energii, w tym ciepła. Wprowadzona przez rząd forma wsparcia odbiorców ciepła weszła w życie po opublikowaniu przez prezesa Urzędu Regulacji Energetyki 23 lutego 2023r. maksymalnych cen ciepła dla każdej grupy taryfowej w poszczególnych systemach ciepłowniczych. Inaczej mówiąc, ceny, po jakiej sprzedawano ciepło w danym systemie ciepłowniczym na dzień 30 września 2022 r., powiększonej o nie więcej niż 40 proc. W praktyce, dla wielu odbiorców oznaczało to znacząco niższe rachunki na koniec sezonu grzewczego jakie mieszkańcy płacili w czynszu.

Przepisy gwarantowały ochronę wszystkim odbiorcom ciepła systemowego zaliczanym do grupy tzw. odbiorców wrażliwych takich jak:

- gospodarstwa domowe,
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,
- placówki oświatowe,
- jednostki organizacji pomocy społecznej,
- podmioty publicznej opieki zdrowotnej,
- kościoły,
- organizacje pozarządowe.

W związku z udzielonymi rekompensatami w 2023 roku koszty dostaw ciepła dla Naszych Odbiorców zostały pomniejszone o kwotę 5.810.846,65 zł.

Ceny ciepła w poszczególnych miastach i gminach nie są jednakowe i podlegają kontroli prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Dotyczy to blisko 400 największych producentów i sprzedawców ciepła w całej Polsce, którzy muszą uzyskać zatwierdzenie taryf przez prezesa URE. Zróżnicowanie obowiązujących taryf jest koniecznością, wynikającą ze specyfiki rynku. Na cenę ciepła systemowego w danej lokalizacji wpływa szereg obiektywnych czynników, takich jak sposób wytwarzania ciepła i rodzaj stosowanego paliwa; specyfika i wielkość jednostki wytwórczej; wielkość systemu dystrybucji ciepła.

W związku z ogólnoeuropejską transformacją energetyczną i dyrektywami odchodzenia od węgla Zarząd, wspólnie z Radą Nadzorczą oraz głównym udziałowcem Spółki podjął decyzję o rozbudowie istniejącego źródła ciepła, opalanego węglem kamiennym, o nową ciepłownię wytwarzającą energię cieplną z OZE. W związku z powyższym już pod koniec 2021 roku rozpoczęto prace projektowe, które zakończono w 2022 roku. Obecnie Spółka posiada wszystkie niezbędne pozwolenia w tym pozwolenie na budowę. Szacunkowy koszt wykonania inwestycji to wartość około 29 mln zł brutto. Planowana jest budowa ciepłowni w oparciu o spalanie biomasy (OZE – m.in. zrębki drzewne) o łącznej mocy 10 MW z dwoma kotłami o mocy 5,0 MW każdy. Budowa ciepłowni biomasowej, obejmować będzie m.in. budowę budynku ciepłowni wraz z instalacjami technologicznymi, budowę magazynu biomasy wraz z placem do składowania biomasy, zagospodarowanie terenu ciepłowni, włączenie do istniejącego systemu ciepłowniczego oraz zakup niezbędnego sprzętu techniczno-transportowego. Spółka w chwili obecnej poszukuje źródeł finansowania w/w inwestycji.

Taryfa na wodę i ścieki

Taryfa na wodę i ścieki zatwierdzana jest na okres trzy letni. W 2023 roku obowiązywały dwie taryfy zatwierdzone decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku z dnia 29 października 2021 r. i obowiązywała do 21 sierpnia 2023 roku.

Pod koniec sierpnia 2023 roku weszła w życie nowa taryfa dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzanie ścieków na terenie gminy Bartoszyce na okres 3 lat, zatwierdzona Decyzją Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku z dnia 20 lipca 2023 r., znak: B.I.R.ZT.70.45.2023. Tworząc taryfy na 3 lata uwzględniano:

- 1) koszty związane ze świadczeniem usług, poniesione w latach obrotowych obowiązywania poprzedniej taryfy, ustalone na podstawie ewidencji księgowej, z uwzględnieniem planowanych zmian tych kosztów w okresie obowiązywania taryfy;
- 2) zmiany warunków ekonomicznych oraz wielkość usług i warunki ich świadczenia;
- 3) koszty wynikające z planowanych wydatków inwestycyjnych i remontowych.

Wprowadzone Rozporządzeniem zasady kalkulacji taryf, powiązane z istniejącą strukturą organizacyjną Spółki, pozwalają na sprawiedliwy podział kosztów między poszczególne rodzaje działalności. Koszty w Spółce ewidencjonowane są odrębnie dla Zakładu Energetyki Ciepłej i odrębnie dla Zakładu Wodociągów i Kanalizacji. W Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji wyodrębniono koszty:

- ujęcia wody i stacji jej uzdatniania,
- sieci wodociągowej,
- sieci kanalizacji sanitarnej,
- oczyszczalni ścieków,
- administracji.

Podstawą ustalania kosztów jest plan rzeczowo-finansowy sporządzany na każdy rok działalności. Plan zawiera zarówno bieżące wydatki eksploatacyjne jak i wydatki na planowane remonty urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych.

Na proponowane ceny i stawki opłat w ZWiK w największym stopniu rzutują:

- wynagrodzenia pracowników z pochodnymi,
- koszty administracyjne,
- amortyzacja,
- koszty energii elektrycznej
- podatki od nieruchomości
- zagospodarowanie odpadów
- materiały, paliwa i usługi remontowe,
- czynsz dzierżawny,
- opłaty za usługi wodne

Mieszkańcy Bartoszyce ponoszą jedne z najniższych kosztów za dostarczenie wody i odprowadzanie ścieków w regionie.

Dla porównania Państwowe Gospodarstwo „Wody Polskie” jako regulator na początku 2023 r. przeprowadziły analizę, jak kształtują się ceny wody i ścieków w Polsce. Średnia w kraju to ok. 12,96 zł brutto za metr sześcienny. Najtaniej jest w województwie podlaskim 9,94 brutto zł, a najdrożej w woj. śląskim 16,69 zł brutto.

Średnia cena wynikająca z obowiązujących taryf 19 miast powiatowych w województwie warmińsko-mazurskim to ok. 11,60 brutto. Cena 1m³ wody i ścieków dla mieszkańców Bartoszyce wynosi **10,89** zł brutto.

Zarząd Spółki ma na względzie utrzymanie jak najniższej ceny świadczonych usług, przy jednoczesnej dbałości o jak najwyższą ich jakość. W przypadku głównego udziałowca, jakim jest Gmina Miejska Bartoszyce, inwestycje w rozwój Spółki są jednocześnie realizacją zadania własnego gminy, jakim jest zaopatrzenie mieszkańców w wodę i ciepło oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków. Mając na uwadze fakt, że Spółka prowadzi działalność w obszarze użyteczności publicznej, zaspokajając zbiorowe potrzeby ludności w zakresie usług powszechnie dostępnych, jej działalność nie może mieć wyłącznie charakteru gospodarczego, ale musi uwzględniać także aspekt społeczny i środowiskowy. Stąd dbałość Spółki o świadczenie usług w sposób bezpieczny, stały, przystępny cenowo, korzystający oszczędnie z zasobów środowiska i dbający o jego ochronę a nie wypracowanie zysku. Oprócz realizacji zadania własnego gminy, jakim jest zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków, Spółka prowadzi także działalność gospodarczą związaną z wytwarzaniem i dostarczaniem ciepła oraz świadczy usługi komercyjne zgodnie z profilem usług zawartych w PKD.

Bezpieczeństwo informacji i informatyzacji, ochrona danych osobowych

Bieżące funkcjonowanie Spółki to także dbałość i zapewnienie ciągłości działania zarówno w aspekcie cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa informacji i informatyzacji, integralności fizycznej instalacji i związanego z tym monitoringu wizyjnego, jak i ochrony danych osobistych i przestrzegania RODO.

Zadania realizowane i związane z Ochroną Danych Osobowych w 2023 r.:

1. Prowadzenie na bieżąco dokumentacji RODO, aktualizowanie i tworzenie wzorów dokumentów zgodnie z nowelizacjami przepisów.
2. Prowadzenie Rejestru przetwarzania danych osobowych.
3. Przyznawanie i odbieranie uprawnień do przetwarzania danych osobowych, w związku ze zmianą stanowisk, zmianą zakresu odpowiedzialności, przyjęciem do pracy lub rozwiązaniem umowy.
4. Zbieranie zgód na przetwarzanie danych osobowych od nowo zatrudnionych pracowników i klientów firmy.
5. Prowadzenie na poszczególnych stanowiskach regularnych kontroli zabezpieczeń sprzętu teleinformatycznego oraz sposobu postępowania z dokumentacją papierową (przechowywania na biurkach, w szafach, szufladach itp.).
6. Prowadzenie regularnych kontroli systemów alarmowych i monitoringu we wszystkich zakładach firmy.
7. Przeprowadzenie na części stanowisk wymiany mebli na bezpieczniejsze do przechowywania dokumentów z danymi osobowymi oraz na bardziej funkcjonalne lub poprawienie bezpieczeństwa poprzez założenie lub wymianę zamków w już będących na wyposażeniu meblach.
8. Oznakowanie wszystkich zakładów pracy odpowiednimi tablicami informującymi o monitoringu wizyjnym oraz zakresie i celu ich przetwarzania.
9. Przeprowadzenie krótkich szkoleń dla pracowników firmy przetwarzających dane osobowe, przypominających o podstawowych zasadach RODO, zmianach mających na celu ochronę danych osobowych w firmie, w razie potrzeby także na stanowiskach pracy.
10. Podpisywanie na bieżąco umowy powierzenia danych osobowych, jeśli wymaga tego współpraca z jakąś firmą.

W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono przypadków naruszeń i łamania przepisów o ochronie danych osobowych w firmie.

Nie stwierdzono także incydentów związanych z cyberbezpieczeństwem (pomimo zarejestrowanych prób), co należy przypisać odpowiedniej infrastrukturze zabezpieczającej i stosownym procedurom.

Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń

W chwili obecnej zidentyfikowano następujące sytuacje i zdarzenia mogące mieć wpływ na powstanie zagrożeń związanych z utrzymaniem płynności finansowej w Spółce oraz ciągłości świadczenia usług lub utrzymaniem odpowiedniego ich poziomu.

- 1) Ryzyko finansowe związane z deficytem surowców energetycznych w związku z sankcjami dla Federacji Rosyjskiej i wojną w Ukrainie
- 2) Ryzyko utrzymania ciągłości dostaw i poziomu świadczenia usług w związku z nieprzewidywanymi usterkami i awariami.

3. Przewidywany rozwój spółki

Zgodnie z założeniami Zarządu rozwój Spółki powinien być ukierunkowany na osiągnięcie wysokich standardów eksploatacyjnych oraz statusu firmy profesjonalnej, przyjaznej odbiorcom, dostawcom i środowisku.

Jest to zrealizowane poprzez poprawę efektywności zarządzania obiektami gospodarki wodno-ściekowej i ciepłowniczej.

Nowe standardy zarządzania, które Zarząd stopniowo wprowadza w Spółce, oparte są na zarządzaniu poprzez cele i na zarządzaniu ryzykiem. Główne cele stawiane są co roku Zarządowi Spółki przez Radę Nadzorczą. Identyfikacja potencjalnych zagrożeń, ocena ryzyka oraz jego kontrola i minimalizowanie powinna obejmować wszystkie aspekty działalności Spółki, poczynając od ryzyka finansowego, poprzez zagadnienia techniczne i technologiczne, organizacyjne, środowiskowe na właściwej komunikacji i informacji kończąc.

Istotnym problemem pozostaje wyeksploatowanie wielu obiektów i urządzeń z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Od kilku już lat przyjęliśmy zasadę, że przy prowadzonych przez Miasto inwestycjach z zakresu modernizacji dróg publicznych, przeprowadzany jest także przegląd i wymiana wyeksploatowanych sieci i przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych. Modernizacja wyeksploatowanych sieci jest niezbędna w celu zapewnienia bezpiecznej dostawy wody i odbioru ścieków Naszym Mieszkańcom. W tym roku ze środków własnych wymieniono m.in. sieci i przyłącza wodociągowo-kanalizacyjne w ulicy Andersa, łączny koszt blisko 400 tys. złotych netto. W oczyszczalni ścieków zmodernizowano system ogrzewania, gdzie zastąpiono kocioł gazowy wydajną i nowoczesną pompą ciepła oraz uruchomiono nowy kompleks odwadniania osadu ściekowego.

W zakresie dostaw ciepła Spółka w ostatnich latach zmodernizowała ciepłownię miejską, umożliwiając w ten sposób zwiększenie dostępności usług, poprawę wydajności, bezpieczeństwa pracowników oraz jakości i bezpieczeństwa usług. Ograniczono także negatywny wpływ na środowisko i zdrowie mieszkańców. Mając na względzie bezpieczeństwo mieszkańców w budynkach nie posiadających dostępu do miejskiej sieci ciepłowniczej, korzystających m.in. z piecyków gazowych (wymagających stałego nadzoru), Spółka prowadzi stałe działania poprawiające dostępność usług dostawy ciepła sieciowego poprzez intensywną modernizację i rozbudowę sieci wysokoparametrowej. Ww. prace inwestycyjne prowadzone są przede wszystkim w oparciu o własną wyspecjalizowaną kadrę inżyniersko-techniczną i własne wykwalifikowane ekipy monterskie, wyłącznie z wykorzystaniem środków własnych. Rozwój tej działalności i wzrost liczby usługobiorców jest korzystny, zwłaszcza w sytuacji coraz bardziej oszczędnego gospodarowania ciepłem przez usługobiorców.

Na to, jak będzie przebiegał dalszy rozwój Spółki, które zadania i cele uda się zrealizować, coraz większy wpływ mają uwarunkowania zewnętrzne a zwłaszcza sprawy związane ze zobowiązaniami krajowymi i unijnymi dotyczącymi zmian klimatycznych.

4. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa

Aktualna sytuacja finansowa Spółki w odniesieniu do lat poprzednich kształtuje się następująco:

Analiza bilansu

Zgodnie z danymi wynikającymi z bilansu analitycznego na sytuację Spółki wpływ mają następujące aspekty:

a. Aktywa trwałe stanowią 77,86% całego majątku Spółki, w tym największy udział mają rzeczowe aktywa trwałe, stanowiące 75,03% aktywów ogółem,

b. Wartość rzeczowych aktywów trwałych wzrosła o kwotę 391,1 tys. zł. Jest ona rezultatem przyjęcia nowych środków trwałych,

c. W grupie majątku obrotowego odnotowano spadek o 8.628,01 tys. zł do roku ubiegłego, który obejmuje głównie:

- spadek należności krótkoterminowych o 2.857,2 tys. zł. w stosunku do roku 2022,
- spadek stanu środków pieniężnych na 31.12.2023 r. o 292,3 tys. zł w stosunku do roku poprzedniego,
- spadek zapasów o kwotę 5.495,6 tys. zł w stosunku do roku 2022,
- wzrost krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych o kwotę 17,02 tys. zł,

d. W pasywach bilansu wystąpił wzrost kapitałów własnych o 4.198,4 tys. zł. W związku z powyższym udział kapitałów własnych w finansowaniu majątku Spółki na dzień bilansowy wyniósł 57,02 % w stosunku do ogólnej sumy aktywów,

e. Kapitał podstawowy pozostał bez zmian w stosunku do poprzedniego roku,

f. Największą pozycją kapitału własnego (48,32 % pasywów) jest kapitał podstawowy,

g. Zobowiązania w kwocie 256,5 tys. zł dotyczą zobowiązań długoterminowych wobec Zarządców Dróg za zajęcie pasa drogowego,

h. Zobowiązania krótkoterminowe spadły o 14.301,2 tys. zł poprzez uregulowanie zobowiązań związanych z zakupem mialu węglowego,

i. Zobowiązania jednostki spadły i wynoszą 41 % kapitału podstawowego,

j. Rezerwy na zobowiązania za rok 2023 wyniosły 14,5 % udziału w pasywach ogółem.

Rachunek zysków i strat

Wskaźniki rentowności	Za rok obrotowy		
	2021	2022	2023
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Rentowność netto <i>wynik finansowy netto x 100 / przychody ogółem</i>	-9,92%	-6,81%	11,80%
Rentowność majątku (ROA) <i>wynik finansowy netto x 100 / aktywa ogółem</i>	-7,50%	-4,96%	12,96%
Rentowność kapitału własnego (ROE) <i>wynik finansowy netto x 100 / kapitał własny</i>	-14,70%	-13,99%	22,72%

Rachunek zysków i strat wskazuje na osiągnięcie w roku obrotowym 2023 zysku wynoszącego 4.198,4 tys. zł, co oznacza, korzystną sytuacją ekonomiczną jednostki.

Spowodowane to było wyjściem z Europejskiego Systemu Handlu Emisjami (EU ETS) i związanymi z tym systemem rozliczeniami zakupów praw do emisji. Dodatkowo ceny opału obniżyły się trzykrotnie w porównaniu z poprzednim okresem grzewczym. Na działalności wodociągowo-kanalizacyjnej Spółka zanotowała stratę pomimo wzrostu cen za wodę i ścieki.

Wskaźniki płynności finansowej

Wskaźniki płynności finansowej	Za rok obrotowy		
	2021	2022	2023
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Wskaźnik płynności bieżącej I (ogólna) <i>aktywa obrotowe razem / (zobowiązania krótkoterminowe + rezerwa na świadczenia emerytalne krótkoterminowe + pozostałe rezerwy krótkoterminowe + inne rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe)</i>	0,58	0,73	0,78
Wskaźnik płynności bieżącej II (szybkość spłaty zobowiązań) <i>(aktywa obrotowe – zapasy) / (zobowiązania krótkoterminowe + rezerwa na świadczenia emerytalne krótkoterminowe + pozostałe rezerwy krótkoterminowe + inne rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe)</i>	0,40	0,32	0,40
Wskaźnik płynności bieżącej III (pokrycie zobowiązań zasobami pieniężnymi) <i>inwestycje krótkoterminowe / (zobowiązania krótkoterminowe + rezerwa na świadczenia emerytalne krótkoterminowe + pozostałe rezerwy krótkoterminowe + inne rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe)</i>	0,05	0,03	0,03
Wskaźnik handlowej zdolności rozliczeniowej <i>należności z tyt. dostaw i usług / zobowiązania z tyt. dostaw i usług</i>	0,56	0,39	1,11

Porównanie wskaźników płynności finansowej z pożądanym wskaźnikiem płynności bieżącej, będącym relacją majątku obrotowego do zobowiązań krótkoterminowych, wskazuje na polepszenie terminowości regulowania wymaganych zobowiązań, stosunku do roku 2022. Wskaźnik handlowej zdolności rozliczeniowej przekraczający 1,0 sygnalizuje, że zobowiązania wobec dostawców miały pokrycie w należnościach od odbiorców. W roku 2023 wzrósł o 0,72.

Wskaźniki rotacji

Wskaźniki rotacji	Za rok obrotowy		
	2021	2022	2023
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Wskaźnik szybkości obrotu należnościami (w dniach) przeciętny stan należności z tytułu dostaw i usług x 365 / przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	53	51	42
Wskaźnik szybkości obrotu zapasami (w dniach) przeciętny stan zapasów x 365 / koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	19	60	71
Wskaźnik szybkości spłaty zobowiązań (w dniach) przeciętny stan zobowiązań z tyt. dostaw i usług x 365/koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów	48	110	95

Na płynność środków obrotowych ma wpływ szybkość obrotu należnościami i zapasami.

Obrót należnościami w dniach w roku 2023 obniżył się do 42 dni.

Obrót zobowiązaniami wynosi 95 dni. Z analizy wskaźnika rotacji zapasów w dniach wynika, że w roku badanym przeciętny czas trwania jednego cyklu obrotowego zapasów w porównaniu z rokiem poprzednim uległ zwiększeniu o 11 dni. Wskaźnik szybkości spłaty zobowiązań skrócił się o 15 dni.

Porównanie pozycji rachunku zysków i strat

Lp.	Wyszczególnienie	jedn. miary	Wykonanie			Różnica
			Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023	Kol.6-5
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
1	Przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi	tys. zł	21 441	29 316	35 567	6 245
2	Koszty	tys. zł	23 555	31 282	31 498	216
3	Zysk/strata na działalności	tys. zł	-2 114	-1 966	4 069	6 035
4	Przychody finansowe i pozostałe przychody	tys. zł	373	605	676	71
5	Koszty finansowe i pozostałe koszty operacyjne	tys. zł	155	465	754	289
6	Zysk brutto	tys. zł	-1 896	-1 826	3 991	5 817
7	Obowiązkowe zmniejszenie zysku	tys. zł	231	171	-207	-378
8	Zysk netto/strata w.6 – w.7	tys. zł	-2 127	-1 997	4 198	6195
9	Zysk netto do podziału	tys. zł	-	-	4 198	4198

Porównanie kosztów w Spółce w latach 2021 – 2023 w tys. zł

Lp.	Koszty działalności operacyjnej	wyk. 2021	wyk. 2022	wyk. 2023	wyk. <u>2023</u> 2022
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1a	Amortyzacja – środki trwałe i wartości niematerialne i prawne	1.990	2.564	2.524	0,98
1b	Amortyzacja – zakup uprawnień do emisji CO2	6.264	4.643	0	0
1	Amortyzacja – łącznie	8.254	7.207	2.524	0,35
2	Zużycie materiałów	3.829	10.598	14.110	1,54
3	Zużycie energii elektrycznej	1.162	2.203	1.991	0,90
4	Materiały remontowe	284	247	237	0,96
5	Usługi pozostałe	1.261	1.535	1.804	1,18
6	Wynagrodzenia	5.586	6.134	7.086	1,16
7	Świadczenia i narzuty na wynagrodzenie	1.413	1.491	1.713	1,15
8	Podatki i opłaty	1.660	1.757	1.880	1,07
9	Pozostałe koszty	106	110	153	1,39
10	RAZEM	23.555	31.282	31.498	1,01

Porównanie przychodów w Spółce w latach 1992, 2021-2023

Lp.	Przychody w tys. zł	wyk. 1992	wyk. 2021	wyk. 2022	wyk. 2023	wyk. 2023/ 2022
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
1	Sprzedaż ciepła na cele c.o.	2.184	9.387	15.655	22.287	14,2
2	Sprzedaż ciepła na cele podgrzewu c.w.u.	385	3.827	5.723	5.916	1,03
3	Sprzedaż wody	450	3.093	3.127	3.466	1,11
4	Usługi kanalizacyjne	359	4.492	4.282	4.627	1,08
5	Pozostałe usługi	22	190	542	1.177	2,17
6	RAZEM	3.400	20.989	29.329	37.473	1,28

Jak wynika z wyżej przedstawionych porównań tabelarycznych, w roku 2023 nastąpił wzrost kosztów o 1% i wzrost sprzedaży o 28%. Przychody przewyższyły koszty o kwotę 5.975 tys. zł.

Tabela rentowności

ROK	1992	2002	2021	2022	2023
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Sprzedaż ciepła	+11,81%	+0,01%	-19,84%	-2,28%	+35,15%
Usługi wod.-kan.	+13,56%	+7,28%	+2,94%	-22,00%	-16,55%
rentowność ogółem razem z usługami zewnętrznymi	+11,74	+2,65	-12,88%	-7,17%	+18,34%

Jak wynika z powyższego zestawienia rentowność sprzedaży ciepła w 2023 roku jest dodatnia i wynosi 35,15%. Rentowność sprzedaży usług wodociągowo-kanalizacyjnych wzrosła z -22,00% w 2022 r. do -16,5% w roku 2023. Średnia rentowność w zakładach Spółki jest dodatnia, w stosunku do poprzedniego 2022 roku z -7,17% zmieniła się na 18,34% w roku 2023.

Podział zysku w zł

Lp.	Wyszczególnienie	% zysku	rok obrotowy			
			2020	2021	2022	2023
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
1	Pokrycie strat z lat ubiegłych	-	0	0	0	4.124.143,57
2	Premia dla pracowników Spółki brutto	15%	12.848	0	0	11.132,00
3	Udział Spółki COWIK	40%	34.261,74	0	0	29.684,98
4	Dywidenda dla udziałowców	45%	38.545,00	0	0	33.395,00
	- Gmina Miejska Bartoszyce		38.247,00			33.184,00
	- Osoby Fizyczne		298,00			211,00
	RAZEM	100%	85.654,74	0	0	4.198.355,55

Wynik finansowy za rok 2023

Główny udziałowiec posiadający ponad 99,58% udziałów wydzierżawia Spółce budynki i budowle naziemne (Ciepłownia Miejska wraz z placem, drogami i budynkami, SUW wraz z placem, drogami i budynkami, ogrodzenia, oświetlenia i inne). Pełna własność dotyczy tylko oczyszczalni ścieków, którą 01.01.2010 roku Gmina Miejska Bartoszyce wniosła aportem do Spółki. Czynsz dzierżawny w roku 2023 wyniósł 712.200,00 zł netto.

Dzierżawione obiekty i budowle Spółka utrzymuje ponosząc koszty remontów, modernizacji, ubezpieczenia i eksploatacji.

Tabela przedstawiająca koszty dzierżawy w zł

L.p.	Wyszczególnienie	rok 2021	rok 2022	rok 2023
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1	Zakład energetyki ciepłej	333.300,00	350.200,00	400.800,00
2	Zakład wodociągów i kanalizacji	217.645,90	236.600,00	270.600,00
3	Budynek administracyjny	33.900,00	35.600,00	40.800,00
4	OGÓŁEM	584.845,90	622.400,00	712.200,00

5. Majątek trwały

Rzeczowe i zrównane z nimi składniki majątku trwałego

(środki trwałe w tys. zł)

ROK	Środki trwałe - własność Spółki	Środki trwałe dzierzawione	RAZEM
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1992	2.978,1	2.452,2	5.430,3
2002	11.854,9	10.717,3	22.572,2
2020	43.927,8	6.978,0	50.905,8
2021	48.476,3	7.743,8	56.220,1
2022	52.033,5	7.743,8	59.777,3
2023	54.424,7	7.743,8	62.168,5

Poniższe zestawienie wykazuje przyrost majątku własnego Spółki spowodowanego tylko działaniami inwestycyjnymi Spółki.

Działalność inwestycyjna

nakłady własne w wybranych latach 1992-2023 w tys. zł

ROK	Nakłady własne na środki trwałe i wartości niematerialne i prawne	Przekazano do eksploatacji środki trwałe	Z tego wartości niematerialne i prawne
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
1992	16,0	16,0	-
2002	624,9	590,7	3,3
2012	1.588,4	1.382,4	-
2020	2.989,4	2.187,4	-
2021	3.812,7	4.713,7	162,5
2022	2.083,4	1.818,2	25,7
2023	2.903,6	2.495,4	12,6

Planowana sytuacja finansowa uzależniona jest od taryf zatwierdzanych przez zewnętrzne organy regulacyjne. Spółka przygotowując projekt taryfy uwzględnia wszelkie planowane koszty. W przypadku zatwierdzenia taryf zgodnie z przedstawianymi propozycjami, nie ma zagrożeń dla realizacji planowanych działań i rozwoju Spółki.

Jednak sposób tworzenia taryf nie uwzględnia potrzeby tworzenia rezerw finansowych, które pozwalałyby minimalizować potencjalne zagrożenia niezależne od Spółki.

6. Posiadane przez Spółkę zakłady

Spółka prowadzi działalność w zakresie produkcji i dystrybucji ciepła oraz dostarczania wody, odprowadzania i oczyszczania ścieków. Celem realizacji tych zadań wyodrębniono dwa Zakłady:

- **Zakład Energetyki Ciepłej,**
- **Zakład Wodociągów i Kanalizacji.**

Spółka posiada wspólny dział administracyjno-finansowy, obsługujący oba Zakłady i Zarząd.

Zakład Energetyki Ciepłej

Zakład Energetyki Ciepłej ma swoją siedzibę przy ul. Bema 34 w Bartoszycach, na działce nr 43/1, obręb 1, dzierżawionej od Miasta Bartoszyce. Na działce tej zlokalizowana jest także Ciepłownia Miejska. Umowa dzierżawy za działkę, budynki i budowle zlokalizowane przy ul. Bema 34 i Poniatowskiego 8a, wykorzystywane do produkcji i dystrybucji ciepła obowiązuje od dnia 1 stycznia 2020 r. Za korzystanie z obiektów czynsz dzierżawny w 2023 r. wyniósł 400,8 tys. zł. a podatek od nieruchomości wyniósł 312,2 tys. zł. Wysokość czynszu dzierżawnego i podatku od nieruchomości mają wpływ na kształtowanie taryf za dostarczane przez Spółkę ciepło, ponieważ stanowiły ok 3% wszystkich kosztów.

Spółka zajmuje się wytwarzaniem, przesyłaniem i dystrybucją energii ciepłej na podstawie dwóch koncesji - na wytwarzanie i na przesył oraz dystrybucję ciepła, wydanych przez Prezesa Urzędu Regulacji i Energetyki. W Ciepłowni Miejskiej, pracującej przez cały rok w ruchu ciągłym, paliwem jest węgiel kamienny, natomiast w trzech lokalnych kotłowniach paliwem jest gaz ziemny. Sprzedaż energii ciepłej od roku 2000 prowadzona jest w całości wg wskazań liczników ciepła. W roku 2023 sprzedaż energii ciepłej spadła w stosunku do poprzedniego roku o 9.027,80 GJ, co stanowi spadek o ok. 5%. Średnioroczna cena ciepła netto dla odbiorcy wraz z dystrybucją wyniosła 161,22 zł/GJ netto. Dostarczono 174.928,42 GJ energii ciepłej a przychody ze sprzedaży ciepła wyniosły 28.203 tys. zł. W chwili obecnej długość sieci ciepłowniczej wynosi 21 841 m (w 2023 r. Spółka wybudowała 70 m przyłączy ciepłowniczych). W 2023 r. Spółka wybudowała 3 węzły ciepłownicze, które zostały wykonane na zlecenie odbiorców ciepła.

Sprzedaż energii ciepłej i średnia cena dla odbiorcy w odniesieniu do lat poprzednich:

rok	Ilość sprzedanej energii w GJ	Przychody ze sprzedaży energii ciepłej w zł netto	Średnioroczna cena jednostki ciepła w zł/GJ netto
1	2	3	4
2018	198.355	10.137,820	51,04
2019	186.671	11.455,757	61,37
2020	190.095	11.979,584	63,02
2021	214.882	13.142,000	61,22
2022	183.956	21.378.232	116,21
2023	174.928	28.202.598	161,22

Wzrost kosztów węgla zakupionego w 2022 roku spowodował wzrost średniorocznej ceny jednostki ciepła w roku 2023.

W tabeli poniżej zawarto zestawienie kosztów inwestycyjnych ZEC poniesionych w 2023 r.

Inwestycje ZEC w 2023 roku:

Lp.	Inwestycja	tys. zł netto
1	2	3
1	Przyłącze Paderewskiego 22	64,7
2	Przyłącze Ogrodowa 2	41,1
3	Przyłącze Warszawska 19	3,0
4	Sieć Starzyńskiego	122,8
5	Przyłącze Wyszyńskiego 3	16,4
6	Przyłącze Bema 45, 41	44,3
7	Rozbudowa węzła indywidualnego Piłsudskiego 5	21,3
8	Klimatyzacja sterówki	6,3
9	FIAT scudo	122,9
10	Przyłącze Hubalczyków	1,2
	RAZEM	441,6

Od wielu lat prowadzone są w Zakładzie działania mające na celu unowocześnienie produkcji i dystrybucji ciepła, racjonalizowanie zasobów niezbędnych do zaopatrzenia mieszkańców w ciepło (zwłaszcza poprzez minimalizowanie strat ciepła oraz wzrost sprawności urządzeń), zmniejszanie emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz podniesienie sprawności produkcji i przesyłu ciepła.

Zakład Wodociągów i Kanalizacji

Siedziba Zakładu Wodociągów i Kanalizacji zlokalizowana jest w Bartoszycach przy ul. Limanowskiego 1. Zakład zajmuje się produkcją i dystrybucją wody oraz odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków. Stacja Uzdatniania Wody wraz z Ujęciem Wody, będąca majątkiem dzierżawionym od Gminy Miejskiej, znajduje się przy ul. Limanowskiego 1. Oczyszczalnia ścieków, będąca własnością Spółki, znajduje się przy ul. Drzewnej 4. Czynsz dzierżawny w 2023 r. wyniósł 270,6 tys. zł., a podatek od nieruchomości 566,9 tys. zł. Koszty dzierżawy i podatków stanowiły 9% kosztów tej działalności. Mają więc istotny wpływ na wysokość taryfy za wodę i ścieki.

W 2023 r. średnioroczny koszt wody wraz z dystrybucją wyniosła 5,12 zł netto, a ścieków 6,32 zł netto. Wydobyto 996.663 m³ wody, dostarczono 830.086 m³ (pozostała część to woda zużyta na potrzeby technologiczne i własne Spółki oraz straty fizyczne i handlowe). Oczyszczono 868.287 m³ ścieków. Długość eksploatowanej sieci wodociągowej na koniec 2023 r. wynosiła 54,7 km a ilość przyłączy wodociągowych 2227 szt. Długość sieci kanalizacyjnej wynosiła 53,4 km a ilość przyłączy kanalizacyjnych 2272 szt. Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej w 2023 roku wyniosła 267 m, sieci kanalizacyjnej z przyłączami 170 m.

Zaopatrzenie mieszkańców w wodę

Spółka prowadzi działalność polegającą na dostarczaniu wody i odprowadzaniu ścieków na podstawie decyzji Burmistrza Miasta Bartoszyce TK.7032.3.8.2019 z dnia 15 października 2019 r., zezwalającej na prowadzenie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na czas nieokreślony.

Ujęcie wody zaopatrujące miasto w wodę zlokalizowane jest w Bartoszycach, przy ulicy Limanowskiego 1. Obecnie eksploatowanych jest 8 studni. Woda na cele zaopatrzenia ludności pobierana jest z trzecio i czwartorzędowej warstwy wodonośnej. Głębokość studni wynosi od 75 do 160 m. Warstwa wodonośna jest skutecznie izolowana nadkładem gliny zwałowej od potencjalnych wpływów antropogenicznych. Pobór wody z ujęcia, w ilości niezbędnej do zaopatrzenia w wodę całego miasta jest ponad 10-krotnie niższy niż dostępne zasoby eksploatacyjne a poziom lustra wody jest stabilny. Miastu nie grożą więc niedobory wody, nawet w wyniku długotrwałej suszy. Studnie są eksploatowane naprzemiennie, w zależności od zapotrzebowania na wodę (maksymalnie 2-3 studnie jednocześnie). Ze studni woda trafia na SUW, gdzie poddawana jest procesom napowietrzania i filtracji na filtrach pośpiesznych.

Celem tych działań jest utlenienie związków żelaza i manganu, przeprowadzenie ich w formy nierozpuszczalne w wodzie a następnie wytrącenie i usunięcie na kwarcowych złożach filtracyjnych. W procesie produkcji i dystrybucji wody nie są dodawane do niej żadne substancje chemiczne. Woda nie zawiera zanieczyszczeń mikrobiologicznych i w związku z tym nie jest poddawana procesom dezynfekcji, gdyż nie ma takiej konieczności.

Jakość wody wtłaczanej do sieci spełnia nie tylko wymagania zdrowotne Rozporządzenia Ministra Zdrowia¹ ale spełnia najwyższe standardy jakości. Należy zaznaczyć, że zawarte w bartoszyckiej wodzie związki wapnia i magnezu są substancjami łatwo przyswajalnymi (lepiej niż dostarczane w postaci suplementów diety preparaty), bardzo korzystnymi dla zdrowia. Oba te pierwiastki

¹ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294)

są niezbędnymi dla życia mikroelementami i przyczyniają się do zmniejszenia zapadalności na choroby serca. Twardość wody wynosi ok 300 mg CaCO₃/l (ok 17 stopni niemieckich), co kwalifikuje ją jako średnio-twardą. Zawartość wapnia (Ca) wynosi ok 93 mg/l a magnezu (Mg) ok. 20 mg/l. Ze względów zdrowotnych w wodzie do picia najkorzystniejsze są stężenia wapnia od 30 do 80 mg/l, a stężenie magnezu od 30 do 125 mg/l². Jakość wody produkowanej na SUW w Bartoszycach jest lepsza niż wielu wód stołowych kupowanych w butelkach, natomiast cena jest zdecydowanie bardziej konkurencyjna w stosunku do wód butelkowanych. Należy pamiętać, że na jakość wody w kranie u konsumenta, w 80% przypadkach niezgodności z wymaganiami, wpływa stan techniczny wodociągowej instalacji wewnętrznej, na co Spółka nie ma już wpływu. Właściwy stan techniczny i odpowiednia eksploatacja (okresowe przeglądy, płukania a w razie konieczności wymiana) urządzeń tego ostatniego etapu dostaw wody ma decydujący wpływ na jej jakość w kranie u konsumenta.

Ze Stacji Uzdatniania Wody woda jest kierowana do ziemnych zbiorników magazynujących, a stamtąd, za pomocą zestawu pompowego wtłaczana do sieci dystrybucyjnej. Zabytkowa wieża ciśnień, będąca własnością Miasta Bartoszyce od ponad 10 lat nie jest przez Spółkę eksploatowana. Sieć dystrybucyjna na terenie miasta zbudowana jest z różnych materiałów i w różnych latach. Najstarsze, pochodzące jeszcze z początku XX wieku odcinki sieci są sukcesywnie wymieniane, zwłaszcza podczas remontów jezdni czy chodników. Koszty związane z rewitalizacją infrastruktury będą z pewnością wzrastały i w coraz większym zakresie wpływały na taryfy za wodę i ścieki.

Sprzedaż wody w 2023 r. w stosunku do roku 1992 wyniosła 38,44%. Ilość sprzedanej wody istotnie wpływa na cenę 1 m³. Stałe koszty utrzymania infrastruktury, kształtują się na podobnym poziomie od wielu lat. Powstała różnica między ilością wody pobranej a sprzedanej to woda, która:

- zużyta została na potrzeby własne SUW (płukanie filtrów) oraz
- utracona została w wyniku powstałych awarii, zrzutów remontowych, płukania sieci, potrzeby oczyszczalni ścieków, nieszczelności na sieci oraz niedokładności wskazań wodomierzy.

Produkcja Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w poszczególnych latach:

ROK	Woda wydobyta m ³	SPRZEDAŻ		Sprzedaż wody w stosunku do roku poprzedniego	Sprzedaż wody w stosunku do roku 1992
		Woda	Ścieki		
1	2	3	4	5	6
1992	2.614.430	2.281.178	2.159.347	-	100%
2018	1.115,863	901.083	929.486	98,77%	39,50%
2019	1.084.286	884.409	891.853	98,15%	38,77%
2020	1.016.529	886.374	905.487	100,22%	38,86%

² <http://www.wodadlzdrowia.pl/pl/940/0/twarda-woda-sluz-y-zdrowiu.html>

2021	952.178	852.116	897.895	96,14%	37,35%
2022	936.671	825.773	870.816	96,90%	36,20%
2023	996.968	830.086	854.434	100,52%	38,44%

Inwestycje przeprowadzone w 2023 roku w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji

W roku 2023 nakłady inwestycyjne wyniosły 1.445,2 tys. zł netto. W ramach inwestycji wymieniono sieć wodociągową i przyłącza oraz sieć kanalizacyjną i przyłącza w ul. Andersa.

W oczyszczalni ścieków wymieniono pompy osadowe i system sterowania. Zamontowano również pompę ciepła oraz rozpoczęto modernizację systemu odwadniania osadów (wymiana prasy i podajnika).

W stacji uzdatniania wody rozpoczęto modernizację zestawu pompowego II stopnia i chlorowni. Zakupiono również maszyny i urządzenia, w tym minikoparkę oraz koparkę obrotową

Zestawienie inwestycji ZWiK w 2023 r.

Lp.	Inwestycja	tys. zł netto
1	2	3
Oczyszczalni ścieków		
1	Wymiana pomp osadowych	49,6
2	Wymiana systemu sterowania	81,0
3	Modernizacja systemu odwadniania osadów	253,6
4	Pompa ciepła	91,9
Sieci i przyłącza		
3	Wymiana sieci wodociągowej w ul. Andersa	172,9
4	Wymiana sieci kanalizacyjnej w ul. Andersa	228,7
Stacja Uzdatniania Wody		
6	Modernizacja zestawu pompowego	24,4
6	Chlorownia	5,4
Pozostałe inwestycje		
6	Minikoparka	173,0
7	Koparka obrotowa	330,0
9	Zakup pozostałych maszyn i urządzeń	28,2
10	Nakłady pozostałe	6,5
RAZEM		1.445,2

7. Instrumenty finansowe w zakresie ryzyka oraz cele i metody zarządzania ryzykiem

Zapewnienie ciągłości i prawidłowości funkcjonowania Spółki w znacznej mierze uzależnione jest od minimalizacji ryzyka związanego z różnymi aspektami zarządzania, w tym ryzyka finansowego. W kontekście obszaru działalności Spółki w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków oraz dostaw ciepła szczególne znaczenie mają:

✓ Ryzyko cenowe

Spółka narażona jest na ryzyko cenowe, związane ze wzrostem cen, przede wszystkim, energii elektrycznej i opału, a ponadto najczęściej kupowanych materiałów i wyrobów budowlanych oraz materiałów ropopochodnych takich jak benzyna i olej napędowy. Ceny opału w umowach zawieranych z dostawcami są zazwyczaj stałe przez cały okres realizacji kontraktu, jednak trwająca od kilku lat niestabilizowana sytuacja niekorzystnie wpływa na zarządzanie ryzykiem cenowym. W celu ograniczenia tego ryzyka Spółka na bieżąco monitoruje ceny energii elektrycznej i opału oraz najczęściej kupowanych materiałów i wyrobów budowlanych a podpisywane umowy odzwierciedlają aktualną sytuację rynkową.

✓ Ryzyko kredytowe

Aktywa finansowe Spółki, które są narażone na podwyższone ryzyko kredytowe to przede wszystkim należności z tytułu dostaw i usług świadczonych przez Spółkę. Charakter świadczonych usług i przepisy prawne uniemożliwiają Spółce dobór usługobiorców pod kątem ich możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych.

✓ Ryzyko utraty płynności

W celu ograniczania ryzyka utraty płynności Spółka utrzymuje odpowiednią ilość środków, zawierając umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności. Do finansowania zakupów inwestycyjnych Spółka wykorzystuje środki własne lub kredyty, zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów.

8. Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności

Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności, podobnie jak wskaźniki finansowe, służą ocenie wyników, rozwoju i sytuacji Spółki. Pozwalają one na wieloletnią analizę trendów i tendencji, wspomagają proces zarządzania i rozwoju. Spółka planuje w następnych latach zwiększanie liczby analizowanych wskaźników, co wpłynie na poprawę przejrzystości sprawozdania Zarządu.

Podstawowe niefinansowe wskaźniki efektywności

Wskaźniki efektywności działania	Jednostka	2021	2022	2023
1	2	3	4	5
WODA				
Wskaźniki zatrudnienia				
Wskaźnik zatrudnienia w procesie produkcji wody	tys. m ³ pobranej wody/ etat	105,8	104,1	109,26
Wskaźnik zatrudnienia w procesie dystrybucji wody	długość sieci km/ etat	9,1	9,1	9,1

Wskaźnik zatrudnienia w procesie dystrybucji wody w relacji do liczby eksploatowanych przyłączy	liczba przyłączy/ liczba etatów	369,83	370,50	371,17
Wskaźnik zatrudnienia w dziale wody w relacji do liczby eksploatowanych przyłączy	liczba przyłączy/ liczba etatów	147,93	148,20	148,47
Wskaźniki jakości				
Wskaźnik liczby prób laboratoryjnych	liczba prób/ 1000 m ³	0,09	0,09	0,08
Wskaźniki skuteczności procesu uzdatniania wody (żelazo, mangan, amon)	wartość	0,39	0,30	0,35
	osiągana/	0,24	0,26	0,18
	normatywna	0,41	0,48	0,28
Wskaźniki energetyczne				
Wskaźnik zużycia energii elektrycznej na m ³ produkowanej wody	kWh/m ³	0,55	0,56	0,53
Wskaźniki kosztowe bezpośrednie				
Wskaźnik kosztów ogółem na km sieci wodociągowej	PLN/k	57 477	76 337	77 812
Wskaźniki efektywności działania				
Wskaźnik awaryjności sieci wodociągowej/ długość eksploatowanej sieci wodociągowej	szt./km/rok	0,27	0,33	0,37
Wskaźnik zużycia wody na cele uzdatniania (płukanie filtrów) (ilość wody wtłoczonej do sieci/ ilość wody pobranej x100)	%	98,74	98,61	98,63
Wskaźnik zużycia wody na cele technologiczne (płukanie sieci) i utraconej (niekontrolowane wycieki) (ilość wody sprzedanej/ ilość wody wtłoczonej x100)	%	96,02	94,53	89,82

ŚCIEKI

Wskaźniki zatrudnienia				
Wskaźnik zatrudnienia w procesie odbioru ścieków (kanalizacja)	długość sieci km/ etat	10,68	10,67	10,68
Wskaźnik zatrudnienia w procesie oczyszczania ścieków	tys. m ³ odebranych ścieków/ etat	81,63	79,17	77,68
Wskaźnik zatrudnienia w procesie odbioru ścieków w relacji do liczby przyłączy kanalizacyjnych	liczba przyłączy kanalizacyjnych/etat	452,40	453,20	454,40
Wskaźnik zatrudnienia w dziale kanalizacji w relacji do liczby przyłączy kanalizacyjnych	liczba przyłączy kanalizacyjnych/etat	141,38	141,63	142,00
Wskaźniki jakości				

Wskaźnik ilości prób laboratoryjnych	liczba prób/1000 m ³	0,03	0,03	0,03
Wskaźnik skuteczności oczyszczania ścieków poszczególnych wskaźników	wartość osiągnięta/	0,07	0,25	0,18
	wartość normatywna	0,26	0,31	0,27
	im mniejszy tym	0,42	0,21	0,23
	lepszy, norma =1	0,48	0,46	0,40
	(zawiesina, ChZT, BZT ₅ , P _{og} , N _{og})	0,75	0,78	0,70
Wskaźniki energetyczne				
Wskaźnik zużycia energii elektrycznej na m ³ oczyszczonych ścieków	kWh/m ³	0,87	1,10	1,17
Wskaźniki kosztowe bezpośrednie				
Wskaźnik koszty ogółem w relacji do długości sieci kanalizacyjnej	PLN/km	28 997	34 239	33 341
Wskaźnik koszty kanalizacji ogółem w relacji do długości sieci kanalizacyjnej	PLN/km	80 103	102 400	102 252

CIEPŁO				
Wskaźniki zatrudnienia				
Wskaźnik zatrudnienia w procesie produkcji ciepła	energia do sieci TJ/etat	9,58	9,40	10,42
Wskaźnik zatrudnienia w procesie dystrybucji ciepła	długość sieci km/etat	2,06	2,42	2,44
Wskaźnik zatrudnienia w relacji do liczby węzłów	liczba węzłów/ etat w dystrybucji	18,2	20,89	20,89
Wskaźniki jakości				
Wskaźnik ilości wymiany wody sieciowej - m ³ /m ³	objętość wody uzupełniającej/ pojemność zładu	2,37	2,11	3,25
Wskaźnik ilości sieci preizolowanej (w nowej technologii) -%	długość sieci preizolowanej/całkowita długość sieci ciepłowniczej	65,73	66,6	67,33
Wskaźniki energetyczne				
Wskaźnik zużycia paliwa w ciepłowni - kg/GJ	ilość węgla/produkcja ciepła	49,57	51,82	51,82
Wskaźnik zużycia energii elektrycznej w ciepłowni - kWh/ GJ	ilość energii elektrycznej/produkcja ciepła	2,88	2,78	3,11
Wskaźnik sprawności produkcji ciepła w ciepłowni -%	ilość energii w paliwie /produkcja ciepła	88,87	84,06	84,29
Wskaźnik sprawności przesyłu ciepła w ciepłowni -%	sprzedaż ciepła/produkcja ciepła	84,63	84,54	83,58

Ogólny wskaźnik sprawności systemu ciepłowniczego -%	ilość energii w paliwie /sprzedaż ciepła	75,63	71,07	70,46
--	--	-------	-------	-------

W ramach wdrażania i optymalizacji procesu rzetelnej oceny funkcjonowania Spółki Zarząd uczestniczy w benchmarkingach, prowadzonych zarówno przez Izbę Gospodarczą Wodociągi Polskie, jak i Izbę Gospodarczą Ciepłownictwo Polskie. Pozwoli to na porównanie działalności Spółki do innych podmiotów w branży. Wskaźniki skuteczności uzdatniania wody i oczyszczania ścieków są istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa, ochrony zdrowia publicznego i ochrony środowiska. Dla oceny skuteczności tych procesów określenie wartości normatywnej jako 1. Systematycznie prowadzone badania wskazują, że badane wartości parametryczne dla żelaza, manganu i amonu w zdecydowanej większości (ponad 90% prób) kształtują się poniżej poziomu oznaczalności. Oznacza to, że woda wtłaczana do sieci i dostarczana mieszkańcom spełnia dzisiaj najwyższe wymagania jakościowe.

Nieznaczny wzrost wskaźników zużycia energii i wody należy przypisać działaniom naprawczym prowadzonych w celu poprawy jakości wody, które wymagały częstszego i dłuższego płukania zbiorników i sieci.

Wskaźniki skuteczności oczyszczania ścieków potwierdzają prawidłowe funkcjonowanie i nadzór nad oczyszczalnią a poszczególne parametry, w odniesieniu do wartości określonych w pozwoleniu wodnoprawnym— kształtowały się następująco: zawiesina 6,27 mg/l (norma 35), ChZT 34 mg/l (norma 125), BZT₅ 3,4 mg/l (norma 15), P_{og} 0,80 mg/l (norma 2), N_{og} 10,57 mg/l (norma 15).

Wskaźniki dla ciepła wskazują na wzrost udziału sieci preizolowanej t.j. w technologii umożliwiającej zasobooszczędną gospodarkę. Stabilizacja wskaźników sprawności produkcji i przesyłu ciepła wskazuje na właściwy kierunek działania Zarządu i kierownictwa ZEC w zakresie optymalizacji kosztów. Podjęta w roku 2019 decyzja Zarządu o zastosowaniu najnowszych metod obserwacyjnych (kamera termowizyjną umieszczoną na dronie) umożliwiła kompleksową inspekcję całej sieci ciepłowniczej i zlokalizowanie przecieków i ich systematyczne usuwanie.

Podstawowe wskaźniki dostępności i jakości świadczenia usług

Wskaźniki poziomu dostępności i jakości usług:

Lp	wskaźnik	Jednostka	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6
1.	Dostęp do sieci wodociągowych	% ogółu mieszkańców	100	100	100
2.	Dostęp do sieci kanalizacyjnej	% ogółu mieszkańców	99,99	99,99	99,99
3.	Długość sieci wodociągowej (bez przyłączy)	Km	54,6	54,7	54,7
4.	Liczba przyłączy wodociągowych	szt.	2219	2223	2227
5.	Długość sieci kanalizacyjnej (bez przyłączy)	Km	53,4	53,4	53,4

6.	Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.	2262	2262	2272
7.	Długość zmodernizowanej sieci wodociągowej w danym roku	m/rok	1174	819	267
8.	Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej w danym roku	m/rok	230	0	170
9.	Całkowita długość sieci ciepłowniczej na koniec danego roku	M	21 820	21 841	22098
10.	Długość preizolowanej sieci ciepłowniczej (w nowej technologii) na koniec danego roku	M	14 530	14570	14880
11.	Zwiększenie długości preizolowanej sieci ciepłowniczej (w nowej technologii) w stosunku do roku poprzedniego	M	302	40	310

9. Informacje dotyczące zagadnień pracowniczych

Spółka zatrudnia obecnie na umowę o pracę 87 osób. W dużej części są to osoby o długim stażu pracy, odpowiednim doświadczeniu zawodowym i kwalifikacjach. W 2023 r. odeszło z pracy na emeryturę 8 osób, a zatrudniono 6 osób. Wszyscy pracownicy zobowiązani są do podnoszenia kwalifikacji i uczestniczą nie tylko w obowiązkowych kursach, ale także różnego rodzaju kursach, szkoleniach, konferencjach, targach – podnosząc swoją wiedzę z zakresu nowych przepisów prawnych, zarządzania firmą, nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych czy dostępnych na rynku materiałów, wyrobów i urządzeń.

Zatrudnienie, wynagrodzenia oraz średnia płaca w Spółce (bez uwzględnienia wynagrodzenia Zarządu) kształtowały się następująco:

ROK	Przeciętna liczba zatrudnionych na umowę o pracę	Wynagrodzenia ogółem Fundusz wynagrodzeń w tys. zł	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w zł
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
2020	89,0	5.332,3	4.993
2021	89,15	5.650,4	5.282
2022	88,10	5.918,70	5.599
2023	86,60	6.765,20	6.510

Średnia płaca brutto w Spółce (bez uwzględnienia Zarządu) wzrosła z ok. 5.599 zł w roku 2022 do 6.510 zł w 2023 r.

Struktura zatrudnienia w Spółce na koniec roku:

Lp.	Wyszczególnienie	2021	2022	2023
1	2	3	4	5
1	1/ Zarząd	1 (kontraktowy)	1 (kontraktowy)	1 (kontraktowy)
	2/ Obsługa administracyjno-finansowa	10	12	11
	3/ Obsługa techniczna	3	3	3
2	Zakład Energetyki Ciepłej ogółem	36	34	34
	1/ nadzór techniczny i obsługa techniczna	5	4	4
	2/ stanowiska robotnicze	31	30	30
3	Zakład Wodociągów i Kanalizacji ogółem	40	40	39
	1/ nadzór techniczny i obsługa techniczna	7	6	6
	2/ stanowiska robotnicze	33	34	33
4	OGÓLEM	89+1	89+1	87+1

10. Informacje dotyczące środowiska naturalnego i zdrowia publicznego

Zarząd Spółki rozumiejąc potrzebę wprowadzania zasad zrównoważonego rozwoju, zasobooszczędnej gospodarki (minimalizowanie zużycia wody i energii) oraz ograniczania potencjalnego, negatywnego wpływu na środowisko (zwłaszcza wody i powietrze) i zdrowie publiczne, podejmuje niezbędne działania organizacyjne i techniczne. Jednym z ważniejszych elementów zarządzania środowiskiem jest zbieranie i analizowanie dostępnych danych pod kątem identyfikacji potencjalnych zagrożeń i problemów. Poza monitorowaniem aktualnego stanu środowiska, Spółka wdraża również szereg inwestycji, które przeciwdziałają ewentualnym niekorzystnym zmianom, w zakresie korzystania ze środowiska (np. modernizacja kotła na ciepłowni, minimalizowanie wycieków wody poprzez wymianę starych sieci i przyłączy). Dzięki takim działaniom, pełnej transparentności, komunikacji z lokalną społecznością (szybkie reagowanie na zgłoszenia) oraz systematycznemu monitorowaniu Zarząd może na bieżąco śledzić stan poszczególnych komponentów środowiska oraz szybko reagować na zaobserwowane zmiany. W efekcie ograniczony zostaje potencjalny negatywny wpływ działalności Spółki na otoczenie. Skuteczne zarządzanie środowiskiem naturalnym wymaga znajomości prawa, podstawowych procesów technologicznych i związanych z nimi zagrożeń. Wymaga także ścisłej współpracy z organami kontrolnymi, odpowiedzialnymi za nadzorowanie wymagań w zakresie środowiska czy zdrowia.

Cel, miejsce i zakres korzystania ze środowiska naturalnego

Na terenie Bartoszyc znajdują się następujące stacjonarne źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza, stanowiące własność Spółki:

- trzy kotły węglowe (dwa kotły WR-10 i jeden kocioł WR-5) - w Ciepłowni Miejskiej przy ulicy Bema 34;

- kocioł gazowy przy ulicy Drzewnej 4, dwa kotły gazowe przy ulicy Limanowskiego 1, kocioł gazowy przy ulicy Jagiellończyka 9, kocioł gazowy przy ulicy Konopnickiej 1, kocioł gazowy przy ulicy Robotniczej 4.

Spółka w 2023 roku prowadziła działalność na podstawie pozwoleń na:

- wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z dnia 27.04.20018 r. roku, znak: OŚ.6224.2.2018.EK, wydane przez Starostę Powiatowego w Bartoszycach.

Spółka realizuje wymagania w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji zgodnie z obowiązującymi przepisami. Okresowe pomiary emisji do powietrza prowadzone są dwa razy w roku: raz w sezonie zimowym (październik-marzec) i raz w sezonie letnim (kwiecień-wrzesień). W przypadku źródła pracującego sezonowo w okresie nieprzekraczającym sześciu miesięcy, pomiary emisji do powietrza prowadzi się raz w roku w okresie pracy źródła.

Analiza sprawozdań z pomiarów okresowych nie wykazała przekroczeń wielkości emisji dopuszczalnych, określonych w posiadanym pozwoleniu na wprowadzanie pyłów lub gazów do powietrza.

Spółka w swojej działalności korzysta z wody pobieranej ze środowiska. Miejscem korzystania z wód jest teren ujęcia wód podziemnych przy ulicy Limanowskiego. Korzystanie ze środowiska naturalnego polega na poborze wody z ujęcia. Bartoszyce położone są w zasięgu jednego z głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce GZWP 205 tzw. „Subzbiornik (Tr) Warmia”. Pobierane wody pochodzą z poziomu trzecio- i czwartorzędowego. Wody te wymagają nieskomplikowanego uzdatniania, jedynie w celu usunięcia m.in. żelazu, manganu i jonów amonowych. Są one naturalnie chronione przed zanieczyszczeniami antropogenicznymi z powierzchni terenu poprzez warstwę glin zwałowych. Jakość wody jest systematycznie kontrolowana w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądownego. Wyniki badań wody dostarczanej mieszkańcom nie wykazały przekroczeń parametrów fizykochemicznych, jak i bakteriologicznych. Kontrolowana jest także ilość dostępnych wód poprzez monitorowanie poziomu zwierciadła i wydajności poszczególnych studni, zgodnie z wymaganiami określonymi w pozwoleniu wodnoprawnym.

Innym zakresem korzystania ze środowiska naturalnego przez Spółkę jest wprowadzanie oczyszczonych ścieków z instalacji Miejskiej Oczyszczalni Ścieków przy ulicy Drzewnej 4 w Bartoszycach do rzeki Łyny, na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Dyrektor Zarządu Zlewni w Olsztynie – decyzja BI.ZUZ.4.4210.227.RS.

Maksymalna roczna wydajność wynosi – Q_{\max} - 2 372 500 m³/rok. W 2023 r. oczyszczono 868287 m³. Ścieki są wstępnie oczyszczane mechanicznie na automatycznej kracie, po nim następuje dwuetapowy proces oczyszczania biologicznego. Ze względu na ładunki zanieczyszczeń na średnim poziomie w ściekach dopływających, stopień redukcji biogenów jest na dobrym poziomie i gwarantuje utrzymanie progów wymaganych ustawowo dla oczyszczalni wielkości 15 000-49 999 RLM. W miejskiej oczyszczalni ścieków w Bartoszycach powstaje osad ściekowy poddawany stabilizacji poprzez higienizację i odwadnianie na j prasie osadowej. Osad prawie w 100% wykorzystywany jest rolniczo i przekazywany jest za pośrednictwem podmiotu uprawnionego do gospodarstwa rolnego jako nawóz do produkcji roślin nie przeznaczonych do spożycia.

Badania jakości wód w rzece Łynie potwierdzają dobry stan ekologiczny wody. Należy zauważyć,

że w ostatnich latach woda w Łynie poprawiła swoją jakość z wód słabej jakości (IV klasa) do wód umiarkowanej jakości (III klasa).

Spółka prowadzi racjonalną gospodarkę odpadami. Posiada nadany przez Urząd Marszałkowski w Olsztynie numer rejestrowy oraz wpis do bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami. Na podstawie decyzji Starosty Bartoszyckiego Spółka posiada pozwolenie z dnia 18 kwietnia 2012 r. znak: R.6220.1.2012 na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, którego termin obowiązywania ustalono do dnia 18.04.2022 r. (zmiana decyzji z dnia 29.10.2013 r. znak: R.6220.1.2013). oraz z dnia 1 czerwca 2018 r. znak: OŚ.6220.2.2018.EK. Odpady powstające w wyniku działalności Spółki magazynowane są w miejscach zgodnych z posiadanym pozwoleniem na wytwarzanie odpadów. Prowadzona jest także właściwa ewidencja i sprawozdawczość, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego przynoszą wymierne korzyści poprzez obniżenie kosztów funkcjonowania (m.in. dzięki poprawie wydajności energetycznej, zmniejszenia zużycia surowców, oszczędność energii i wody). Pozyskiwanie energii z elektrowni fotowoltaicznej na terenie oczyszczalni, także wpisuje się w zasobooszczędną politykę Polski i Unii Europejskiej. Wdrażanie nowoczesnych rozwiązań technicznych i technologicznych umożliwia sprawniejsze zarządzanie przedsiębiorstwem i jego kadrami.

11. Zdolność Spółki do kontynuowania działalności w 2024 r.

Uwzględniając informacje zawarte w sprawozdaniu Zarządu i sprawozdaniu finansowym za rok 2023 oraz zdarzenia istotnie wpływające na działalność Spółki na dzień sporządzania sprawozdania Zarząd Spółki nie znajduje bezpośrednich zagrożeń dla kontynuowania działalności Spółki w 2024 roku.

Bartoszyce, 10.04.2024 rok